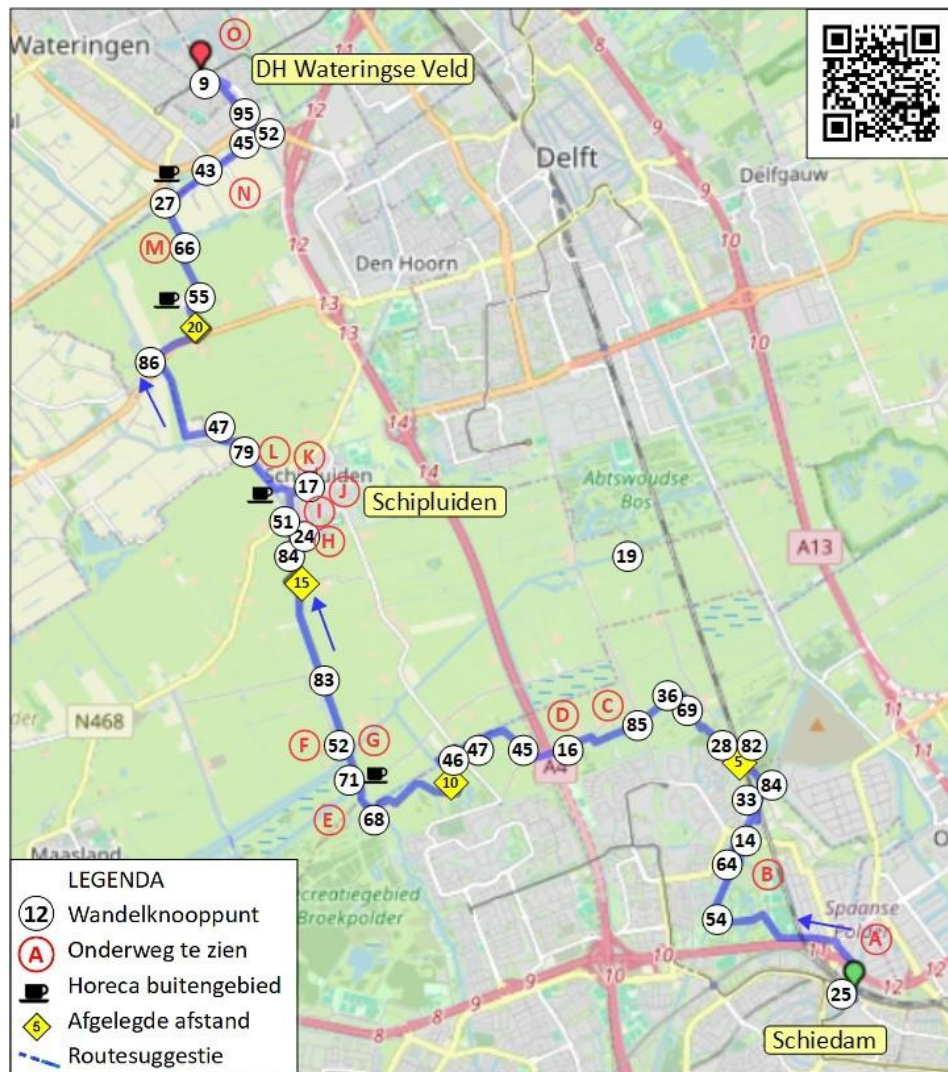

Lijnwandeling 5: Schiedam - DH Wateringse Veld (24,5 km)

Door het hart van Midden-Delfland

De route start bij het NS-station Schiedam Centrum en voert langs de randen van Schieland en Vlaardingen naar de Holierhoekse polder. Langs de Vlaardingervaart via Schipluiden door de Klaas Engelbrecht polder en via 't Woudt langs de Zweth naar de tramhalte Parijsplein in 't Wateringse Veld.

Routebeschrijving

De routebeschrijving van de wandeling maakt gebruik van het wandelroutenetwerk Hof van Delfland. Waar de route daarvan afwijkt worden in deze routebeschrijving verdere details gegeven. Verstoringen in het netwerk? Meld ze bij: www.meldpuntroutes.nl
Scan de QR-code voor een export van de route in GPX-formaat.

Start: station Schiedam Centrum. Bij de hoofduitgang RA: knp 25.

Knp 25: twee keer RA, onder het spoorviaduct en onder viaduct A20. LA volg de Nieuwpoortweg. Aan het eind RA. Na 50 meter de Brauwweg over en LA de 's Gravelandseweg over. Volg het Hazepad naar knp 54.

Knp 54: volg de Poldervaart naar knp 64, 14, 33, 84, 82, 28. Via de Groeneweg naar knp 69, 36, richting knp 19, maar dan direct LA het Adam Pijnackerpad op en LA het paardenpad volgen naar knp 85, vervolgens naar knp 16.

Knp 16: over de A4 naar knp 45, over het Veenpad naar knp 47, 46, naar knp 68 aan de Vlaardingervaart, naar knp 71, 52.

knp 52: naar knp 83, 84, 24, knp 51 aan de Trambrug, knp 17. Over de Valbrug LA: Dorpsstraat. Steek de Gaagweg over. Volg het fietspad: knp 79, 47, 86, (67,)55: 't Woudt.

knp 55, naar knp 66, 27, 43, 45, 52, 95 naar knp 9: het Parijsplein. *Het eindpunt is bereikt.*

Voor de bereikbaarheid met het openbaar vervoer van het begin- en eindpunt van de wandelroute wordt verwezen naar www.9292ov.nl

Onderweg te zien

Midden-Delfland, het groene hart van de zuidwestelijke Randstad. Een kleinschalig oud cultuurlandschap met de kenmerken van het Hollandse landschap achter de duinen: laaggelegen (1 tot 3 m onder NAP) en lichtglooiend door de oude kreekruigen en de natte veengebieden daartussen. De op de kreekruigen gelegen boerderijen, de oude dorpskernen, de vele molens en gemalen, de kades en oude slotenpatronen tonen je steeds weer de eeuwenoude historie van dit gebied. Een groene oase met een rijke natuur en weidse vergezichten te midden van het grootschalige stedelijke en industriële geweld.

De locatie van onderstaande bezienswaardigheden is gemarkeerd op de routekaart. De rode volgletter wordt hierbij gebruikt als referentie.

A. Spaanse Polder

De Spaanse Polder is een polder en gelijknamig bedrijventerrein in Rotterdam (op de grens met Schiedam). Een klein gedeelte van de Spaanse Polder valt onder de gemeente Schiedam. Ondanks zijn naam heeft Spaanse Polder niets met Spanje te maken. De naam is een verbastering van de Rotterdamse wijk Spangen, ten zuiden van het huidige bedrijventerrein. De Spanger Polder werd in de volksmond tot Spaanse Polder verbasterd.

De Schie met Delfshaven, Overschie en Schiebroek

De Schiedamse Schie is een waterloop tussen Overschie en Schiedam. De Schiedamse Schie is het oorspronkelijke verloop van de Schie. In de Middeleeuwen zijn de Delfshavense Schie en de Rotterdamse Schie tussen de Schie en de Nieuwe Maas gegraven. De Schiedamse Schie is drie kilometer lang en loopt vanaf de splitsing van de drie Schieën tot aan de Beurssluis in het centrum van Schiedam, waar hij in 1250 is afgedamd. In 1280 werd voor de afwatering van de oostelijke ambachten van het Hoogheemraadschap van Delfland buiten Schiedam om de Poldervaart aangelegd, om wateroverlast in het lageregelegen Delfland tegen te gaan. Bij de Spaanse Polder ligt een rolbrug, één van de laatste exemplaren van dit type brug. De Delfshavense Schie is in de 13e eeuw gegraven om Delft buiten Schiedam om een toegang tot de toenmalige Merwede te bezorgen. De Rotterdamse Schie is in de Tweede Wereldoorlog volgestort met het puin uit de binnenstad.

Hoeve Vrijlust

laatste twee hebben bovendien hun oude kruiskozijnen bewaard, overigens zesdelige schuiframen.

Schematische weergave van het eco/aquaduct

voor de Slinksloot en de Zweth. Om de ecologische verbinding optimaal te laten functioneren, ligt het eco-aquaduct op maaiveldniveau; de A4 wordt er volledig verdiept onderdoor geleid.

B. Schiedamse Schie

De Schiedamse Schie is een waterloop tussen Overschie en Schiedam. De Schiedamse Schie is het oorspronkelijke verloop van de Schie. In de Middeleeuwen zijn de Delfshavense Schie en de Rotterdamse Schie tussen de Schie en de Nieuwe Maas gegraven. De Schiedamse Schie is drie kilometer lang en loopt vanaf de splitsing van de drie Schieën tot aan de

C. Woudweg

Langs de Woudweg staat een aantal fraaie boerderijen. Bijvoorbeeld nr. 24: Hoeve Vrijlust, een goed bewaarde boerderij uit de 17e eeuw. Het woonhuis heeft links een afgeknotte puntgevel en rechts een langwerpige gedeelte, waarin een opkamer. De vensters van de opkamer en de bovenvensters in de puntgevel hebben geblokte ontlastingsbogen. De

D. A4 eco/aquaduct

De Woudweg kruist hier de verdiept aangelegde A4. De snelweg tussen Delft en Schiedam kwam eind 2015 gereed. Rechts ligt het eco-aquaduct. Deze natuurbrug van 100 meter breed heeft een unieke combinatie van een ecoduct en aquaduct in één. Het is een ecopassage om de Ecologische Hoofdstructuur door te zetten over de snelweg en een aquaduct door te zetten over de snelweg en een aquaduct

E. Vlietlanden

De Vlietlanden vormen een laagveengebied met echt ouderwets Nederlandse natuur. Het natuurgebied is nooit ingepolderd, iets wat bijna niet voorkomt in Nederland. Het veen is daardoor niet ingeklonken en het gebied ligt hoger dan de omliggende polders.

Vlaardingervaart met zeilende Westlander en sportvissers

ven, de Boonervliet, die het water nu afvoert naar het boezemgemaal Mr. Dr. C.P. De Zaayer (en werd de Zuidvliet buiten Maassluis omgedoopt tot Middenvliet). De Vlaardingervaart was ook een belangrijke vaarverbinding tussen Delft en de zee. Tegenwoordig wordt de vaart met name gebruikt door recreanten, zoals de pleziervaart en sportvissers (en als het meezit in het winterseizoen door schaatsers!).

Rechthuis van Zouteveen, nu een B&B

makkelijker per schuit. Tegenwoordig is hier een B&B gevestigd.

kade en Keenenburgweg staat op de landelijke of gemeentelijke monumentenlijst. De naam Schipluiden is afgeleid van Scipleda; lede is een oud woord voor watergang. Schipluiden is de eerste Cittaslow gemeente in Nederland, lees meer op <https://www.cittaslow-nederland.nl/>

Roelant Roghman ca 1650

F. Vlaardingervaart

De Vlaardingervaart heeft eeuwenlang als belangrijkste taak gehad het overtollig water uit het gebied van Delfland weg te voeren naar de sluizen in Vlaardingen. In de 13e eeuw bleek de capaciteit van die sluizen niet voldoende. De Noord- en (de toenmalige) Zuidvliet werden gegraven voor de afvoer naar de haven van Maassluis. Toen dat enige jaren later nog niet voldoende bleek werd de derde vliet gegraven, de Boonervliet, die het water nu afvoert naar het boezemgemaal Mr. Dr. C.P. De Zaayer

G. Rechthuis van Zouteveen

Aan de Vlaardingervaart ligt nog steeds 't Schouw of Rechthuis van Zouteveen. Het was eigenlijk een boerderij annex herberg waar een ruimte was ingericht voor o.a. de burgerlijke stand.

De plaats lijkt onlogisch, maar indertijd waren de polderwegen nog niet verhard en vaak slecht begaanbaar door regen of sneeuw en kwam men veel

H. Schipluiden

Tot ver in de 20e eeuw bestond het dorp Schipluiden eigenlijk uit maar twee straten: de Dorpsstraat, langs het water De Gaag, en daar dwars op, over de Valbrug, de Keenenburgweg richting heerlijkheid Zouteveen. Geleidelijk aan heeft Schipluiden haar huidige vorm gekregen met een reeks woningbouwprojecten die met tussenpozen zijn uitgevoerd. Een aantal huizen en gebouwen langs de Dorpsstraat, Vlaardingse-

I. Kasteel Keenenburg

Achter voormalig restaurant Indigo liggen enkele overblijfselen van kasteel Keenenburg, ooit de trotse burcht uit de 15e eeuw, in de loop der eeuwen bewoond door diverse vooraanstaande personen die een rol speelden in de Hollandse politiek. Het kasteel is gesloopt in 1798. In de periode tussen 1966 en

1990 is bij opgravingen veel materiaal afkomstig van het kasteel gevonden, dat nu is tentoongesteld in het Museum Het Tramstation.

J. Museum Het Tramstation

Iets verderop, aan de Otto van Zevenderstraat, ligt het gebouw van het voormalige Tramstation, nu Museum Het Tramstation Schipluiden.

Tot 1970 reed de goederentram van Delft naar Maasland en De Lier door de dorpskern van Schipluiden. Het oude tramstation is in 1988 gerestaureerd

en ingericht als museum met cultuurhistorische en archeologische voorwerpen.

Gasoliepomp voor de scheepvaart in 1963

K. De gasoliepomp

Tegenover café De Vergulde Valk staat een oude gasoliepomp, tegenwoordig een gemeentelijk (industrieel) monument. Na de Tweede Wereldoorlog konden hier de talrijke passerende groenteschuiten tanken. Na het grotendeels verdwijnen van de vrachtaart kwamen alleen nog de boeren met hun tractoren voor de (goedkope) brandstof. In de jaren '70

van de vorige eeuw is de pomp afgedankt, nadat bleek dat er door lekkage liters water in zaten. In 1985 is deze pomp gerestaureerd.

Boerderij In 't Rietveld, gezien vanaf de overkant van de Zijde

L. Boerderij In 't Rietveld

Links leidt een fraaie oprijlaan naar het erf van de boerderij die oorspronkelijk de naam "Rietlanden" had. De naam is later veranderd in "Korpershoek", dat verwijst naar de paaipplaats van karpers. Tegenwoordig heet de boerderij "In 't Rietveld".

De boerderij, verscholen langs de Zijde, werd rond 1600 gebouwd op een kleirug. Het is één van de oudste monumenten van Schipluiden. Het vijfhoekig stenen gebouwtje is de karnmolen. Hierin liep vroeger een paard om de karnton, die binnen in het 'boenhok' stond, aan te drijven.

M. (Kromme) Zweth

De Zweth, deels een natuurlijk riviertje en deels gegraven, is onderdeel van de boezem van Delfland. Het was de grens tussen een aantal ambachten, oude bestuurlijke eenheden. De naam 'Zweth' (grens) duidt hierop. De herontwikkeling van de Zwethzone, een smalle strook natuur- en recreatie-

gebied langs de Zweth, kwam in 2014 gereed. Het gebied is aantrekkelijk en toegankelijk gemaakt door aanleg van nieuwe wandel- en fietspaden en bruggen.

Waterberg in functie, oktober 2013

N. Calamiteitenberging Woudse Polder

Dit is een zgn. 'droge berging', wat inhoudt dat alleen bij overtollig water in de boezem van Delfland, water in de berging zal worden ingelaten. Dat betekent dat de weilanden buiten deze periodes gewoon kunnen worden gebruikt door de boeren. Het slotenpatroon is grotendeels gehandhaafd. De loop van de hoge dijk dwars door de polder is aangepast om de be-

langrijke archeologische vindplaatsen buiten de berging te houden. De hoogte van deze dijk is lager gehouden dan eerst de bedoeling was, hetgeen de bergingscapaciteit terugbrengt naar 500.000 m³. Door deze verlaging blijven de fraaie zichtlijnen vanaf 't Woudt en vanaf het water de Zweth gehandhaafd.

Kunstwerk in Wateringse Veld

O. Wateringse Veld - Kunstwerk

Het Wateringse Veld moest een echte Haagse stadswijk worden met het karakter van een tuinstad. Met acht verschillende buurten, verdeeld door het natuurlijke hoogteverschil in het Lage Veld en het Hoge Veld. Lange lanen, veel waterpartijen en overvloedig groen omgeven de buurten die qua indeling en architectuur sterk verschillen. De folly op de Laan van Wa-

teringse Veld, geheel van natuursteen, is ontworpen door stedenbouwkundig bureau Wissing. Het markeert het Hoge en Lage Veld, een hoogteverschil van drie meter. In het westen stond de glastuinbouw. In het oosten lagen de natte weilanden.

Bronvermelding

Deze wandelroute maakt deel uit van een serie van 15 lange afstandsroutes, voor het eerst gepubliceerd in de periode 2015-2020. De serie is gemaakt door Jos van der Heide van de werkgroep Paden van de Midden Delfland Vereniging in samenwerking met de vereniging Te Voet. In 2024 zijn de routes geactualiseerd. Bij deze bewerking is tevens dankbaar gebruik gemaakt van:

- artikelen uit de Jaarboeken van de Historische Vereniging Oud-Schipluiden en informatie op de website www.middendelfland.net.
- publicaties van Midden-Delfland is Mensenwerk: <https://www.mdmw.nl/>